Ч. 44. Неділя 25 лютого (10 марта) 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К.	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К.	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Пастирске посланіє

Впреосьв. Митрополита Андрея Шептицкого

(Дальше.)

На совість сьвященика може Христос рахувати. І без мусу, будуть они совістно що неділї і що сьвята слово Боже проповідати, будуть до школи на катехизм точно ходити, будуть що дня молитви, до котрих обовязані, відмавляти, ніколи не залишать поспішити з помочию умираючому. Чим висші і важнійші суть їх обовязки, тим зуміють з більшою сьвятостию їх совістно сповняти.

Доведе їх Христос і до духа убожества. Як не самим своїм приміром, як не словами своєї науки і гойною обітницею сто разів обильнійшої нагороди в небі, то вже на кождий спосіб, їх власним дочасним інтересом і добром. *„Іщите прежде царствія Божія і правди его і сія вся (іхже требуете) приложать ся вам“*. Мат. 6, 33. Кто лиш віру Христову принимає, мусить бути пересьвідчений, що ся Божа обітниця, дана Христом, не може не сповнити ся. Ся обітниця Христова же запевняє всім ученикам Христовим, тим, що працюють для Єго царства, бит дочасний, если не сьвітлий, то певно вистарчаючий; *„Достоін бо есть ділатель мзди своея“*. Лук. 10. 7.

Сьвітлого биту, богацтв Христос не обіцює; бо богатства в праці душпастирскій будуть завсігди перешкодою. Кілько разів богацтва в церкві розмножать ся, тілько разів зменшати ся буде ревність душпастирска. То однак, що чоловікови до житя потрібно, то непомильною обітницею Божою запевнене, але зроблене заразом залежним від скількости праці, котру хто дає. Обітниця відносить ся лишень до тих, що *прежде іщать царствіа Божія“*, що більше дбають о справу Христову, як о себе і своє власне добро.

В хвили, в котрій сьвященик забувши на ціль свого сьвященьства, перестає дбати о розширене на сім сьвіті царства Христового, вже перестає бути і ділателем, стає *„мзди своея недостоін“* і вже до него не відносить ся обітниця дана Христом. Стверджає ся во всіх часах се право евангелия. Де лиш в Церкві Христовій знайде ся чоловік, що забуваючи на своє добро, буде для Христа і для людей працювати, там все самі християне будуть о нім памятати. Не буде мати богацтв, але і в крайній потребі не буде. Противно, де лиш знайде ся сьвященик захланний, що не дбаючи о царство Боже, свого лиш добра буде шукати, відверне ся від него Провидінє Боже, відверне ся і нарід християньский.

Щоби людий піднесених до достоиньства сьвящеників т а к остеречи від всякої гордости і т а к утвердити в покорі християньскій, щоби були в силї виконати з глубокого пересьвідченя то, що Христос ученикам поручив: *„Тако і ви егда сотворите вся повелїнная вам, глаголите, яко раби неключима есьми: яко, еже должні біхом сотворити, сотворихом“*, Лук. 17, 10, — знайшов Христос в премудрости своїй спосіб, покору учеників опер на тім, що могло видавати ся неспосібним материялом на будоване християньскої честноти в душах людских. Звертає ся з покликом о поміч до грішників; кличе до діла свого грішника Мафтея, грішника Павла, поручає вівці свої грішникови Петру. Самі на собі досьвідчивши, чим є милосердіє Боже, як ласка куплена кровію Христа, одна грішника навертає і до спасенія веде, они відповідними будуть орудіями в руках Божих. Они в праці над спасенєм не будуть собі приписувати жадного успіху, все благодати припишуть. Они зможуть о собі самих покірно, низько думати, зможуть до смерти себе самих називати грішниками. Павел навернувши мілиони людий скаже, що є з них всіх найбільшим грішником, що лишень *„сего ради помилован бих, да во мні первом покажеть Ісус Христос все долготерпініе“*. І. Тім, 1, 15. буду себе послїдним з апостолів уважати *„іже ність достоін нарещи ся апостол, зане гоних церков Божію“* І. Кор. 15, 8.

По довгім житю праці і трудів, Петро не буде уважати ся достойним бути прибитим до креста так, як его учитель. Грішник навернений не буде гордити ся, не буде вважати ся за лїпшого від иньших, не буде з фарисеєм собі заслуг приписувати, але з митарем покірно у дверий церкви буде бити ся в груди, каючи ся до смерти. І до смерти буде памятати, що був грішником, не собі але Богови приписуючи власне навернене. Грішник навернений зуміє і для людий милосерним бути, так як і Бог для него був милосерним. (Лук. 6, 36). Не буде людий в сповіди ганьбити, бо лїпше буде знати від кого небудь, яким нещастєм є для чоловіка гріх, і як великою є

МУЗИКА СВОГО РОДА.

(З российского — Лугового.)

(Конець).

Так вернув Василь Єфимич з ґітарою і аристоном до дому.

Але щож; розчароване з тих двох інструментів прийшло о много скорше, як при скрипці і гармонії! Василь Єфимич грав і грав на ґітари, відкидав єї, крутив аристон, брав відтак знов ґітару і знов аристоп, але зі слуху, з памяти не міг вивчити ся ні одного кусника.

Одного вечера був в цілім мешканю сам зі служницею. Прикликав Дарию, і велїв їй крутити аристон, а він сам грав на ґітарі: „Поволійше, поволійше, Дарие, не спішись так!“ — кричав Василь Єфимич, що не міг похопити ні одного такту з скорого граня старої служниці.

Дария почала поволійше крутити. Але тепер озвали ся з аристону уривані, верескливі тони, і він відослав Дарию назад до кухні.

І аристон не заступив єму концертів. Василь Єфимич переграв всі кусники раз, другий, третий, а за четвертим не міг вже слухати. Коли він раз одушевлений і зворушений вернув з опери до дому, відчув таку відразу до аристона і ґітари, що постановив позбути ся їх — проміняти за инший інструмент.

— Ні, на ґітарі я не научу ся — гадав. — То таке саме як скрипка, лише без смика. До того треба слуху. Пороги і точки на шийці нічого не помагають, треба ще до них доброго слуху, инакше грає ся фальшиво.

Який інструмент має тепер вибрати? Василь Єфимич довго ломив собі голову, ні один не вдоволяв єго, був або за дорогий, або непригідний для него.

Але скоро лиш війшов до склепу з інструментами, ледве переступив поріг, держачи в одній руці аристон а в другій ґітару, немов полуда спала єму з очий. Флет, флет! то було для него. При флеті ноти вже готові, замість порогів суть кляпи, треба лиш дути, з цілої сили дути. А який наручний інструмент! можна розложити і сховати до кишені! В лїті на пр. можна єго взяти на поле, в лїс....

Отже флет!

Купець, що вже знав Василя Єфимича, і зараз вгадав, чого він прийшов, приймив єго добрим усьміхом. Але аристона не хотів за ніяку ціну приймити, лише порадив, аби єго продав кому иншому. Василь Єфимич не перечив ся довго, всі єго гадки були тепер звернені на флет, і купець згодив ся виміняти ґітару на дешевий флет. „Школу гри на флеті“ мусів окремо купити. Заміна дуже некористна, але чи то не було всьо одно, коли тепер остаточно найдений був інстумент, що був до того призначений, аби осолоджувати свобідні хвилї Василя Єфимича? В радістнім настрою вернув Василь Єфимич з флетом під пахою до дому. Лиш проклятий аристон тяготів ще в єго руці і обиджував єго очи. Але він мусить єго позбути ся, мусить позбути ся, хочби за значно дешевшу ціну як єго купив.

IV.

Коли би був хто бачив, з яким завзятєм вигравав Василь Єфимич високі і низькі тони, скалї і октави на своїм новім флеті! Всї товариші в уряді були би клали ся зі сьміху, колиб побачили єго уста притиснені до флета, єго почервонїле від напруженя лице і зморщене чоло. На щасте для Василя Єфимича, не бачив єго ніхто при тій тяжкій роботі, і навіть Папкина уникав.

Але шила не укриєш в мішку — і история з флетом рознесла ся. Коли Василь Єфимич грав ще на скрипках, сьміяли ся з него товариші і казали, що він хоче відобрати циганам хліб, і буде грати вечерами на весїлях і забавах. Тепер вигадали собі иншу річ.

— Панове, Василь Єфимич не буде вже циганом — жартували деякі — він хоче стати капельмайстром, і тому учить ся на всїх інструментах орхестри. Тепер грає на флеті.

— Алеж панове, що вам до того, чим я забавляю ся — відповідав обиджений Василь Єфимич. — Атже я не говорю, що ви картярі або кельнери.

— Ну, ну, не гнївайтесь лиш. Ми так лише жартуємо — успокоювали єго товариші, але все таки не відставали від него. Деякі сьмішки ішли ще дальше, і іменувавши єго капельмайстром, назначили одного молодшого урядника на єго наслїдника. То гнївало Василя Єфимича. Він почав побоювати ся, що настоятелї можуть перевідати, що він не займає ся своєю роботою, лише музикою. У тих людий було всьо можливе.

слабість людска. Буде для вірних приступним, а уважаючи себе за гіршого від иньших, буде міг без гордости слухати, як люди називати го будуть отцем, учителем, благодітелем, і своє достоіньство сьвященика, приписуючи єго не собі але Христу, буде висше цінити і більше о него дбати.

(Дальше буде.)

Вісти політичні.

(До ситуациі. — Депутация галицких будівничих у Відни. — З полудневої Африки.)

Як пишуть віденьскі часописи, Чехи за залишенє обструкциї мають одержати не лише дуже важні льокальні зелізниці, але також реґуляцию Молдави і Лаби і утворенє торговельної пристани в Празї. Велике враженє в парляментарних кругах викликала також вість, що Цісар вибирає ся в маю до Праги, в цїли личного отвореня моста на Молдаві. Се було би доказом зближеня Чехів до пануючих кругів, котре може мати великі політичні наслїдки. Чи при тім Галичина що небудь зискає, на се якось цїлком не заносить ся. То викликало невдоволенє в Колї польскім. — Підкомітет податкової комісиі приняв внесеня пос. Ґеца, аби оплати за перенесенє власности нових і перебудованих домів виносили 2 прцт., хоч мініcтер фінансів заявив, що правительство не може відступити від $2^1/_2$ прцт. Скарб і так вже через згадану реформу стратить 1,100.000 корон. — Комісия для запомог передала правительству всї віддані їй наглі внесеня, разом з резолюциєю, взиваючу правительство, аби на случай невистарчаючого запомогового кредиту визначило на сю цїль надзвичайний кредит. Петицию погорільцїв Угнова ухвалено поручити правительству до увзглядненя.

До Відня прибула оногди депутация галицких будівничих зложена з пп.: Каменобродского, Левиньского, Сливиньского, майстрів Маковича, Деца і Шпондровича і робітників мулярских Денеґи і Лисевича та представила ся міністрам дрови Керберови, Пентакови і Віттекови. Депутация зажадала від міністрів як найскоршої помочи против сумної долї будівничого промислу в Галичинї, просила, аби ті роботи у Львові і взагалї в Галичинї, які вже дойшли до виконаня, могли розпочати ся зараз по Великодни, дальше представила положенє у Львові, де 30 до 40 тисяч людий гинуло би з голоду, коли-б ті роботи не розпочали ся. Міністри обіцяли зробити всьо можливе, аби будовляні роботи в Галичинї розпочали ся як найскорше.

Коли вірити анґлїйским донесеням, то в Африцї заносить ся на початок кінця. Именно доносять з Преториї, що Бота зїхав ся з Кіченером, котрий удїлив Бурам 7-дневного перемиря, аби нарадив ся з иншими командантами Бурів в справі зложеня оружия. — В Капляндї держать ся Бури ще лиш в кількох місцевостях.

Новинки.

Львів дня 9 го марта 1901.

— **Впреосьв. Митрополит Шептицкий** вислав до Канади О. Василиянина Жолдака, свого секретаря, щоби він роздивив ся докладно у відносинах тамошних емігрантів руских. По поворотї о. Жолдака наміряє Впреосьв. Митрополит вислати туди потрібну скількість душпастирів руского обряда.

— **Видїл читальнї „Просьвіти“ у Львові** повідомляє весь загал членів сеї читальнї, що — почавши від слїдуючої недїлї — кождої недїлї о 6-ій годинї вечером, вже по вечірни в церквах, відбуватись будуть популярні відчити на разї з астрономії, пояснювані образово при помочи скіоптікона, а то в комнатї читальнї (в домі „Просьвіти“, ринок ч. 10, поверх I).

— **Воскресла.** В Неполоківцях на Буковинї померла старша женщина Домна Кукурян. В недїлю 3 марта поеходили ся до неї свояки і сусїди з того та з поблизького села Пядиківців „на лубок“ (се є посидїти вечером коло мерця). Навіть з Кучерова приїхали свояки на похорон. Приходять зі сьвічками, а она ожила. Показало ся, що через довгу хоробу нерви стратили на якийсь час животну силу, хора попала в рід летарґу, та щасте, що завчасу пробудилась, бо могли би були еї живою похоронити. Здало би ся, щоби оглядач мерцїв був якийсь більше сьвідомий чоловік, як звичайно буває, бо через єго недогляд могло би часом наступити нещасте.

— **Апостол тверезости.** Небувалий факт зайшов в селї Воли височкій коло Жовкви. Два жиди шурини, Менкес і Равхфляйш, дерли ся з собою о пропінацию, а коли вкінци при пропінациї утримав ся Менкес і заняв коршму при державнім гостинци, шурин єго Равхфляйш, бажаючи уменшити доходи свого суперника, розпочав аґітувати межи селянами, щоби зарекли ся пити горівку і на памятку тверезости поставили каплицю. Селяни послухали, богато з них присягло від горівки а від кількох недїль красує ся при гостинци, ведучім до Рави рускої, красна деревляна каплиця з іконою Христа Спасителя, а на нїй напись „Памятка тверезости“. Годить ся додати, що материял на сю каплицю подарував громадї Рахвфляйш.

— **Богач — а мошонка з грішми.** Хлопець Іван Новак купуючи в четвер у сидуха Теодора Мозаля на площи Марийскій помаранчі, ледви що заплатив і відступив ся, як і загубив мошонку, в котрій було 2 К. і 8 с. Хлопець спостеріг ся зараз і вернув до сидуха та спитав, чи случайно не лишив гроший у него на столї. Сидух сказав єму на то, що видїв, як якийсь жид, зараз по тім як Новак відступив ся, схилив ся на землю і щось здоймив, мабуть чи не згублені гроші. Мозаль і Новак пустились зараз за тим жидом, здогонили єго і сперли та стали домагати ся, щоби він вернув мошонку з грішми. Жид випирав ся і казав, що не знайшов нїчого. Коли прикликано й полїцияна, а жид не хотїв признати ся, той повів всїх на полїцию. На полїциї сказав той жид, що називає ся Лейзор Рогатин і єсть властителем реальности при ул. Сонїчній ч. 35 та випирав ся знову, що гроший не знайшов. Коли же Новак і Мозоль рішучо обставали при своїм, зревідовано Рогатина і дїйстно знайдено в єго кишени загублену мошонку з 2 К. і 8 с. Рогатин єсть звістним в містї богачем, для котрого дві корони то така дрібничка, о котрій не варто й говорити. Що могло єго спонукати до того, що він затаїв найдені гроші — годї зрозуміти.

— **Богатий жебрак.** Дня 7-го с. м. помер в Будапештї 81-лїтний дїд, Франц Дюркович, котрий давнїйше був діюрнїстом при торговельнім судї. Старий чоловічиско сам собі відобрав житє,

---

Коли тепер брав флєт до руки, відчував все якийсь невисказаний страх, погані гадки відвертали єго увагу і замість нот добував ся з флєта лиш якийсь шипіт. Аби тому вже раз зробити конець, заявив Василь Єфимич при одній нагоді, що кидає раз на все музику, а на потверджене того оголосив в часописи оповістку, що має на продаж аристон і флєт. Від тепер дали єму в урядї на якийсь час спокій. Але оповістка перейшла безслїдно. Нїхто не зголосив ся. Мусїв єї ще раз повторити. Сим разом приходило в єго присутности і неприсутности богато людий, грали на флєтї, крутили аристоном, але так мало давали, що Василь Єфимич не хотїв задля встиду продати. Раз прийшов один пан, грав на флєтї кілька пісень, чим Василь Єфимич був одушевлений і давав за флєт — три рублї. Василь Єфимич обидив ся і постановив флєта не продавати.

Ще більше гнївав єго аристон. Позаяк не продав єго за другою оповісткою, помістив третю, що так само не звернула на себе уваги як і перша. Тодї постановив Василь Єфимич занести єго до заставничого банку, а щоби й память по нім загибла заставив він і картку. Взяв за то як раз тілько, кілько коштувала оповістка в ґазетї.

Лишив ся єму ще флєт.

Ах Боже! Василь Єфимич дув і дув, цїлу свою душу вдував в него, але він відповідав єму лиш шипотом і свистом і так єму остогид, що нараз стало єму ясно: „Нї, на флєтї чей нїколи не буду грати!“

Знуджений і понурий ходив тепер до уряду і ще сумнїйший вертав домів. То були овочі так довгої ощадности, овочі єго трудів і журби! Нїякої розривки, нїчо лиш сьвідомість своєї немочи, бездїльности і той флєт, за котрий давали єму три рублї.

— А все таки я мушу на чімсь грати! — сказав собі рішучо в однїй такій хвили. І немов би хотїв то своє рішенє скріпити, ударив кулаком в стіл і додав: — Про мене на гармонїцї, про мене на простій сопілцї, але грати як артист!

На сопілцї — то навело єго на гадку переглядати анонси. „Окаріна єсть найлекший і найпростїйший інструмент“ — прочитав в однїй оповістцї. Окаріна, а щож такого окаріна як не сопілка? Але кажуть що она має милий звук, коли ся на нїй добре грає.

Кілька днїв опісля мав вже Василь Єфимич замість флєта окаріну. Заміна не пішла так легко. Купець в склепі тепер вже навіть не усьміхнув ся до Василя Єфимича, противно, пробовав єго насупленим видом відстрашити. Флєт був безусловно дорожший як окаріна, але та заміна не була нїяким „інтересом“ для такого великого складу. Однако Василь Єфимич не подавав ся і вкінци виміняв флєт за окаріну з додатком кількох зшитків нот.

Окаріна показала ся найпрактичнїйшим інструментом для музикальних спосібностий Василя Єфимича і в короткім часї грав на тій сопілцї всьо, що взагалї на такім інструментї можна грати. Якийсь час вдоволяло єго то і він забував на попередні неудачі. Але вскорі хробак гордости почав єго знов точити. Як чи він справдї не научить ся нїчого порядного? Штука уличного жебрака — чи то мала бути нагорода єго любви, єго пристрасти до музики? А де гроші, які він укладав на скрипку, де всї єго пляни, всї мрії? Чи може в тій сопілцї?

І кождий раз, коли брав окаріну до рук, гадав собі мимохіть:

— Ох, той інструмент коштував мене страшенно богато!

Минуло кілька тижднїв і він мав вже тої окаріни досить, аж надто досить. Музики, правдивої музики бажав Василь Єфимич, тої музики, що хапає чоловіка за душу і серце і несе єго з сего нудного сьвіта ген в країну чарів, де єму здаєть ся, немов би сейчас з усїх сторін мусїли отворити ся двері, що ведуть просто до раю.

А тут та нужденна сопілка! Ду, ду, ду. фу, фу, фу!

Для Василя Єфимича приходили хвилї, коли він був би в силї кинути нею до землї і розбити на дрібні кусні. Той настрій ще тим погіршав ся, що окаріна була спомином тих хвиль, коли Василь Єфимич терпів голод, аби лиш заощадити на скрипку. Тодї занедбав також і свою одежу, а тепер треба було конче справити собі нову і тому Василь Єфимич попав у великі грошеві клопоти. Він вже давно не був в оперi, давно не був на концертї а єго душа все і все тужила за музикою і музикою. Як страшно болїло єго серце, коли він читав афіші заповідаючі концерт, на котрім славний скрипок мав грати всї ті твори, котрих сама назва наводила на Василя Єфимича розкішнє чувство вдоволеня. Але в кишени мав ще лиш тілько гроша, аби з тяжкою бідою дотягнути до першого; видати їх значило голодувати; зичити не хотїв Василь Єфимич у нїкого, в тім напрямі був дуже строгий. Заставити не мав вже що. Але Василь Єфимич не довго надумував ся. Ледве прийшов до дому і побачив на комодї окаріну, постановив зробити ще послїдну заміну. В тім самім склепі, в котрім купував свої інструменти, були й білєти на заповіджений концерт. До чорта з окаріною, коби він за то дістав хоч добре місце на концерт.

— Музика, музика, Боже, музика! — гадав Василь Єфимич і випивши свій чай, побіг з окаріною в кишени до складу інструментів, аби ще захопити білєт. Як струя студеної води подїлала на него відмова купця, котрий не хотїв проміняти білєту за окаріну.

— Ми торгуємо інструментами, а білєти

повісивши ся в своїй нужденній хатині під дахом на поді. Дюркович вже від многих літ жив лиш із жебрани, живив ся останками страв, які давала єму служба по ресторациях, скидаючи то, що лишило ся на тарелях. Одїж мав на собі зовсїм подерту. Перед кількома тиждьнями знайдено єго на улици ледви вже живого, так був ослаб із голоду. Нїхто не знав хто він і звідки, знали лиш тілько, що він яко бувший діюрнїст діставав пенсию 40 К. місячно і з того жив. Аж ось знайдено єго повішено. На кілька днів перед самоубийством сказав він якійсь сусїдцї, що він не жебрак, лиш що має великий маєток, а завіщанє зложене у нотаря. Скоро власти о тім довідали ся, зачали зараз доходити того і ось що показало ся: Дюркович був давнїйше адвокатом в Пресбурзї, але за лихву відобрано єму право адвокатури і він став діюрнїстом в Будапештї. В своїм завіщаню записав він чотириста тисячів корон на основанє унїверситету в Пресбурзї, а 100.000 корон для своєї родини. Крім того знайдено ще межи єго лахами цїнні папери вартости 60.000 К., котрими богатий жебрак не розпорядив ся перед смертию. Своячки Дюрковича, котрі не хотїли признати завіщанє важним, розпочали процес о спадщину.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Осушуванє мокрих ґрунтів. (II.) Коли хтось не уміє розпізнати або виміряти, в котру сторону вода має найбільший спад, то нехай уважає в тім часї, коли на ґрунтї збирає ся найбільше води і она сама від себе спливає, отже н. пр. з весни, коли снїг тає і коли на ґрунтї роблять ся самі від себе потічки. Тогди побачить він, в котру сторону єсть головний спад води. За тим спадом треба копати головний рів, при чім треба уважати, щоби він займав на ґрунтї як найнизше місце, що вже можна дуже часто пізнати від ока. Зачинати копати треба від горішного кінця, значить ся, від того місця, де ґрунт єсть найвисший і звідки вода сама збігає. Скоро лиш зробить ся малий ровець, видко зараз, куди вода збігає, лиш треба тому добре придивити ся і в слїд за тим, як вода стїкає копати рів. Отверті рови копає ся слїдуючим способом: Скоро рів має бути на метер глубокий, а в споді на метер широкий, то в горі треба ту ширину від берега до берега в троє так велику зробити і береги косо до спода скопати, а землю викинену з рова вивезти або розкинути. Щоби такий рів всюди однаково викопати, треба зробити собі до того міру з лат. Припустім, що рів мав би бути в споді на 60 центим. широкий і так само на 60 центим. глубокий; тогди треба взяти одну лату на 60 центим. довгу а другу на 3 рази по 60 центим.; покласти ті лати на землю так, щоби коротша від довшої лежала на 60 центим. далеко і як-раз по середині під тамтою, а тогди до кінців обох тих лат прибити на скіс дві поперечки. То буде міра до рова і она покаже нам, як має всюди рів виглядати. До такого рова копає ся опісля поперечні рови, котрі можуть вже бути значно менші. Але при копаню отвертого рова треба на то уважати, щоби він мав що раз більший спад; длятого що кілька або кільканайцять метрів треба єго глубше вибирати. Подібно і бічним ровам треба надавати що раз більший спад, так щоби они наконець сходили ся в однаковій глубинї з головним ровом в данім місци.

Всячина господарска.

— Лямпу нафтову очистити можна найлїпше сухим попелом з дерева. Попіл треба лиш пересіяти, набрати єго на платок або на зімнятий папір і витирати як сам резервоар так і пальник а відтак обтерти на чисто другим платком.

— Футерка, зарукавки, ковніри футеркові і т. п. чистить ся найлїпше житним ґрисом. В тій цїли огріває ся ґрис в чистім горшку мішаючи єго притім заєдно, до того степеня, щоби був так горячий, щоби в нїм можна руку удержати. Так огрітий ґрис висипає ся на футерко і витирає ся ним з цїлої сили. Опісля витріпує ся футерко добре і вичісує ся коли потреба чистою щіткою, а волос тогди буде сьвітити ся як новий.

— Щоби бочкам відобрати смак дерева, наливає ся їх вапняною водою, до котрої додає ся на одно ведро 20 гр. поташу і ставить ся на шість до вісїм днів. Відтак виливає ся ту воду а бочку вимиває ся чистою водою.

Переписка господарска.

Ж.: Подаємо раду на миши, але чи тота сама, о якій згадуєте, не знаємо. По нашій думцї найлїпші ще коти і добрі лапки, а найважнїйша річ, щоби миши і щури не мали що їсти. Длятого треба все добре запрятувати, нїчого не розсипати, нїчого не лишати незакритим, і т. д. Миши і щури можна також троїти, але треба з тим бути осторожним, і поправдї то небезпечна річ. На миши радять ще й в такий спосіб: Добре виварену губку (до митя) покраяти на кусні, усмажити в старім маслї і в черепах попідкладати під мишачі дїри, а до того в мисочках поставити і води. Миши з'івши губку хотять дуже пити а коли напють ся, губка в них пучнявіє і розсаджує їх. Але при сїм способі треба, щоби миш губку з'їла. А як не з'їсть? — Другий спосіб: В мишачі нори і там де миши показують ся попідкладати платки умочені в терпентинї і що 14 днів відновляти. — Третий спосіб: Щури і миши гинуть від гірких мікдалів. Мікдали ті треба дрібно посїчи, посипати мукою і поцукрувати. — Автоматичні лапки на щури і миши продає фірма M. Feith, Wien II, Taborstrasse 11 B. Цїна перших 2 зр., цїна других 1 зр. 20 кр. Ще лїпші мають бути лапки фірми Emil Köhler, Wien IV/1 Alleegasse 12a. т. зв. französische Massenfänger, котрі ловлять по 20—30 штук; цїна 4 К.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— В справі нищеня маєвих хрущів розіслало ц. к. Намістництво окружник до всїх ц. к. старостів, в котрім взиває їх, щоби они завчасу пригадали господарям потребу нищеня сего шкідника, не лиш тогди, коли він появить ся, але й борозняків підчас ораня.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 9 марта. Вчера був Відень відтятий від сьвіта. Бурі позривали телеграфічні дроти так, що аж вечером могли надійти телеґрами. Всї телефони були попсовані.

Відень 9 марта. Заповіджене на вчера засїданє Кола польского не відбуло ся. Натомість Коло збере ся нинї перед полуднем на засїданє.

Париж 9 марта. Президент Лубе переслав цїсареви Вільгельмови желаня з причини невдалого замаху.

Льондон 9 марта. Палата послів приймила внесенє Бальфура, щоби членів палати, котрі ставлять опір при видалюваню їх з палати, виключити від цїлої сесиї парляментарної. Внесенє Діллона, аби Ірляндців видалити з парляменту відкинено.

Надіслане.

на концерт маємо в комісї — заявив той протестуючому Василеви Єфимичеви.

— Ах, атже то всьо одно — уперав ся Василь Єфимич. — Берете з одної кишенї і ховаєте в другу, то ваша річ — і дайте менї який небудь білєт, менї всьо одно.

Бажаючи за всяку цїну почути концерт хапав ся він кождого средства, аби пересьвідчити купця, вичерпав цїлу свою вимову.

— Чи я, ваш давний знакомий, не варта, аби ви менї зробили ту вигоду? — говорив.— Не дав я вам тілько гроша за скрипку? А де ті всї інструменти, що я їх тут покупив? Всї тут у вас. Той послїдний — додав сумно, передаючи окаріну з руки в руку. — Чи справдї не дасте менї за то білєту на концерт?

Купець, що мав вже лиш кілька білєтів і то дуже дорогих не подавав ся. Але й засумований Василь Єфимич був твердий. Просив, гнївав ся, благав, обіцював, що купить знов якийсь дорогий інструмент і мучив купця так, що той вкінци пішов до сусїдної комнати до шефа, аби спитати, що має з таким упертим гостем зробити.

— Шеф дає вам білєт на борг, як хочете — відповів вертаючи. — Заплатите, коли вам буде догідно.

Василь Єфимич погадав хвильку і зараз згодив ся.

— Добре — відповів — але на застав лишу вам окаріну.

— Не треба — відповів купець, виймаючи з шафки білєт і подаючи єго Василеви Єфимичеви.

— Нї, нї — упер ся Василь Єфимич — я не хочу брати лиш так на борг — і ховаючи білєт до кишенї, посунув окаріну до купця.

— То лїпше для вас і для мене — додав — коли не принесу гроший за білєт, можете єї продати — коли схочете.

А в єго очах блищав тимчасом глумливий усьміх, немов би він гадав собі:

— Нї, братчику, тепер вже конець з висвистуванєм, грай ти сам на своїй сопілцї, я єї у тебе нїколи не викуплю.

Василь Єфимич не пожалував, що проміняв окаріну за білєт. Концерт нагородив єму і то пониженє, якого зазнав при тій замінї. Які то були звуки, яка гра на скрипцї! Одушевлений, не тямлячи самого себе, вертав Василь Єфимич домів, не знаючи куди іде, а гадки здоганяли одна другу і танцювали в єго голові так само як ті чудесні звуки, які перед кількома хвилями наповняли цїлу концертову салю і все ще дзвенїли в ушах Василя Єфимича.

Нї, нї тепер твердше як коли небудь постановив собі взяти ся поважно до річи. Всї неудачі, які потерпів, не остудили єго. Знов грошї збирати, знов купити скрипку, побирати науку у учителя, терпеливість, витревалість і мовчанє, мовчанє нї до одної людини анї слова. Нехай в урядї сьміють ся, кілько хочуть, нехай прозивають ще й не так як доси. Бо й що ті люди знають о тім, що то значить, коли комусь під рукою струна плаче і співає — плаче і співає?

Василь Єфимич широкими кроками біг по сходах до себе на гору. Сторож саме гасив лямпи, Василь Єфимич трохи не перевернув єго і аж коли на єго дзвоненє отворили ся двері від кухнї і в них замість Дариї появило ся заспане лице чужої служницї, замітив він, що забіг о один поверх висше і задзвонив до чужих дверий. Заклопотаний воркнув „пардон" і не слухаючи лайки служницї, зійшов знов на долину, обчислюючи в души, як довго ще буде тревати, заки він наскладає гроший на нову скрипку.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).